

Indul az azonnali fizetés: sok előnnyel jár, de figyeljünk még jobban a csalókra!

2020. március 2-től a hazai bankoknak képesnek kell lenniük a hét minden napján, 0-24 órában az átutalások azonnali (5 másodpercen belüli) teljesítésére. Mit jelent ez, vagyis az azonnali fizetési rendszer (AFR) a mi életünkben? Alighanem minden sokkal egyszerűbb és gyorsabb lesz, de sajnos újfajta visszaélésekre is tér nyílhat. És aki nem szereti a pittyegéseket, nem árt, ha éjjel lehalkítja a telefonját!

2020. március 2-án elindul az azonnali fizetési rendszer (AFR). A Magyar Nemzeti Bank (MNB) még 2017-ben alakította ki az új szabályokat, ez később módosult, finomodott, végül egy [nyolc hónapos csúszás](#) után úgy néz ki, hogy a jövő héten valóban el is indul. A három legfontosabb elem a következő lesz:

Nem készült el néhány bank, hiába erőltette az MNB és a Giro.

1. A hazai bankoknak képesnek kell lenniük a hét minden napján, 0-24 óráig, öt másodpercen belül célba juttatni a 10 millió forintos vagy annál kisebb átutalási tranzakciókat. Erre a legtöbb bank biztosan felkészült.
2. A másodlagos számlaazonosítás jegyében a bankok nemcsak bankszámlaszám alapján, de akár egy email cím, egy adószám, egy adóazonosító jel, vagy egy mobilszám ismeretében is tudnak majd utalni, feltéve, ha az ügyfelek ezeket az adatokat megfelelően regisztrálják. Ebben már nem olyan penge minden bank, vannak, akik mintha tudatosan is nehezítenék a regisztrációt.
3. Kiegészítő jelleggel megjelenhet a fizetési kérelem (request to pay) szolgáltatás is, amikor a kedvezményezett jelezheti a fizető félnek, hogy pénzüsszeget vár tőle. Ez a szolgáltatás nem kötelező, sok bank nem is áll jól, de ők sem a saját felkészületlenségükről beszélnek, hanem arról, hogy az ügyfeleknek ezt egyelőre még szokniuk kell.

Hogy állnak a bankok?

Forrásaink szerint a legtöbb bankban és tanácsadócégnél az elmúlt hetekben a hétvégéken is gőzerővel ment a munka, zajlottak a hegesztések, a tesztelések, és úgy tűnik, hogy az indulásnak végül nem lesz alapvető akadálya. A bankok nagyjából felkészültek, bár a készültség nem egységes.

A legtöbb bank közvetlenül a Giroval kommunikál majd, több nemzetközi banknak a csoporton belül is volt már AFR bevezetési tapasztalata, de vannak néhányan (Takarékbank,

PYGMY-TEAM KFT

Ügyvezető: Nagy László

Székhely: 4026 Debrecen, Bethlen utca 10-12/C 3/17.

Telefonszám: +36 52 789 413, +36 30 967 6355

E-mail cím: pygmyteam@pygmyteam.hu

Budapest Bank, MKB), amelyek a Takarékinfo rendszerén keresztül rajtolnak, itt még kicsit több a bizonytalanság. Igaz, abban lehet bízni, hogy például a Takarékcsoportban rengeteg az ügyfél, de ők még nem annyira a digitális kor gyermekei, utalásszámban nem lesz annyira meghatározó a csoport, mint ügyfélszámban.

Éles- és tesztüzem

Írásunk idején már vannak olyan bankok, amelyeknél valójában már élesnek tekinthető a rendszer, bármely pillanatban bekapcsolható lenne, csak az ügyfelek elől el van rejtve a már működő rendszer. Ezek az alkalmazások már átmentek a megfelelő teszteken.

Máshol tényleg csak a jövő héten [élesítenek](#), itt az első napokban biztosan lesznek lassulások, kiesések. Ez természetesen mindig így van, olyan informatikai átállás nincsen, ahol ne jelentkeznének a gyermekbetegségek.

Nagyon közeledik a hazai bankrendszer nagy átállása. Hogy állunk? Mit hoz számunkra a rendszer?

Ahogy az egyik bankár mesélte, ha nagy játékos nem borul be, akkor nem lesz az indulásnál gond, ha egy, vagy két nagyobb bank beborul, az máshol is okozhat olyan torlódásokat, hogy extrém rossz forgatókönyv esetén akár általános probléma is lehet, de a józan ésszel felmérhető kockázatokra felkészült a bankrendszer.

Mennyire lesz ügyfélroham?

Az első napokban az ügyfeleknek még meg kell szokniuk, hogy megváltoznak bizonyos felületek. Lesznek, akik nem találnak bizonyos gombokat, ezért jobban leterhelik majd a call centereket is. A premiernél eltűnhetnek számlatörténetek, kisebb zavarok léphetnek fel, hiszen a netbanki, de a háttérrendszerekben is sok mindent kellett módosítani.

Annyiban azonban kedvezőbb lesz a helyzet most, mint egy nagy banki integráció vagy rendszercsere esetén, hogy talán kevesebb lesz az ügyfelek részéről a próbálgatás, vagyis abban lehet bízni, hogy nem fognak az ügyfelek tömegesen 5-10 forintos próbautalásokkal tesztelni, vagy rámenni a rendszerekre megnézni, hogy az működik-e. Az ilyen belátogatások ugyanis sokszor maguk okozzák a problémát, mert túlterhelik a rendszert.

Az időzítés

A bankárok és a tanácsadók szerint a március 2-i időzítés is szerencsés. Talán nem is gondolunk rá, de nagyon eltérő, hogy a bankokban a hónap egyes napjai közül mikor, mennyi

Ügyvezető: Nagy László
Székhely: 4026 Debrecen, Bethlen utca 10-12/C 3/17.
Telefonszám: +36 52 789 413, +36 30 967 6355
E-mail cím: pygmyteam@pygmyteam.hu

utalás zajlik. A 2-a könnyebb napnak számít, a legtöbb ember ilyenkor még nem kapta meg a fizetését, vagyis hó végi napról beszélünk, amikor alacsonyabbak az egyenlegek. Ilyenkor kevesebben tudnak utalni.

A fizetések 3-án, 5-én, esetleg 7-én, 10-én érkeznek meg nagyobb tömegben, így a csendesebb hétfői nap után, keddtől, azaz 3-tól már nagyobb utalási volumen várható.

Hány másodperc?

A szakemberek szerint az AFR valóban azonnali utalásélményt fog jelenteni, függetlenül attól, hogy pontosan hány másodperc alatt fog átérni a pénz.

Van, aki úgy értelmez, hogy az indítástól 5 másodpercen belül az ügyfélnél kell landolnia a pénznek, de akad olyan értelmezés is, hogy a 10-20 másodperces utalás is azonnali, vagyis a küldő banknak 5 másodpercen belül kell lebonyolítania a küldést, de a fogadóoldali érkeztetés és a kommunikáció (sms-értesítés) ezen felül kaphat még pár másodpercet.

A másodlagos azonosítás

Az azonnali utalás mellett a bankok számára szintén kötelező fejlesztés volt, az ügyfeleknek pedig jó lehetőség lesz az úgynevezett másodlagos azonosítók bevezetése. Március 2-ától ugyanis az utalások már nemcsak bankszámlaszám, hanem valamely más azonosító, mobiltelefonszám, adószám, adóazonosító jel, vagy email cím ismeretében is elindíthatók lesznek.

Ez egyszer majd valóban egy jól működő automatizmus lehet, de ne úgy képzeljük el, hogy 2-án beírjuk a barátunk email címét a netbankba és utalunk, ez ennél egy sokkal szabályozottabb folyamat lesz. Az autorizált adatbázis kialakításához szükség lesz regisztrációra, megerősítésre, validációra, tulajdonlásvizsgálatra.

Arról is hallottunk, hogy bankja válogatja, ki milyen tájékoztatást adott az ügyfeleknek, és milyen csatornákat kínál, hogy az ügyfél regisztráljon. Több bank például azt mondja, hogy csak fiókban, személyesen lehet regisztrálni, ami finoman szólva sem ügyfélbarát. Valójában a netbanki rendszerekben az email vagy a mobiltelefon már rögzített, igaz, az adóazonosító jel nem, az csak egy fizikai kártyán lelhető fel, ennél indokolt lehet a személyes ügyintézés.

A fizetési kérelem

Szintén egyszer majd változást hozhat a fizetési kérelem (request to pay). Ez a szolgáltatás azonban egyelőre kicsit csúszik, a bankok tesztelési folyamatában sem jutott rá sok energia.

Ügyvezető: Nagy László
Székhely: 4026 Debrecen, Bethlen utca 10-12/C 3/17.
Telefonszám: +36 52 789 413, +36 30 967 6355
E-mail cím: pygmyteam@pygmyteam.hu

Úgy tűnik, a fizetési kérelem inkább csak hosszabb távon terjed majd el, de az is előfordulhat, hogy a verseny majd gyorsabban kikényszeríti, hogy mindenki kialakítsa.

A szolgáltatás szerint a pénzt igénylő (magánszemély, cég, közüzem) utalást kér, és a kérelem címettelje ezt teljesíti, vagy sem. Abban segíthet, hogy a magyar pénzforgalmi szokások érdemben átalakuljanak, vagyis a csoportos beszédés és a sárga csekk helyett elterjedjen egy modernebb, egy kényelmesebb szolgáltatás.

A request to payjel azonban többeknél óvatosságot is tapasztaltunk, és egyszerűbb az ügyfelekre mutogatni, mondván, Magyarországon annak van kultúrája, hogy a bankokban pénzt utalunk, de nem annak, hogy pénzt kérünk. Van, aki szerint ha túl leszünk március 2-án, akkor fognak rámozdulni a bankok, egyelőre nem állnak jól.

Mi változik?

Mi az, ami ezek után azonnali változást jelent a szektorban? A magyar bankrendszerben jobban el fognak oszlani napon belül az utalások, nem 8-tól 17 óráig teljesülnek a banki megbízások, hanem akár éjjel is.

Abban azért bízhatunk, hogy a legtöbb magyar partnerünk nem hajnali 3-kor fogja elindítani az átutalását felénk, de aki ettől tart, az halkítsa le éjjel a telefonját, mert akár akkor is pityeghetnek az sms-ek, nem csak reggel kapunk az esedékes jóváírásokról vagy terhelésekről visszaigazolást. Különösen akkor érdemes erre figyelni, ha valaki más időzónából vár transzfereket. Mindez nem jelenti azt, hogy nagyon átalakulna a bankok munkaerőigénye. Az utalások és azok elszámolása automatizált folyamatok, amelyek emberi beavatkozás nélkül működnek.

A netbanknál, a számlavezető bankoknál eddig is meg lehetett nézni a számlaegyenleget éjjel, vagy utalást is lehetett kezdeményezni, a bankok pedig soha nem hagynak emberi felügyelet nélkül egyetlen rendszert sem, igaz, március 2-től biztos, hogy több ember lesz bent éjszaka.

A csalási kockázat

Az ügyfelek szempontjából az egész változásban az egyik legfontosabb kockázat, hogy a csalók is új esélyeket kapnak. Az azonnali utalás azt is jelenti, hogy amennyiben egy csalónak utalunk, akkor nem lesz már egy óránk se, hogy megfogjuk a pénzt, egy perc múlva már bárhol lehet az elutalt összeg, amelyet pillanatokon belül továbbutalhatnak a csalók.

Nagyon cizellált jó tanácsok az új helyzetre nincsenek, talán az a legfontosabb, hogy mindenki használja a józan esztét.

Ügyvezető: Nagy László
Székhely: 4026 Debrecen, Bethlen utca 10-12/C 3/17.
Telefonszám: +36 52 789 413, +36 30 967 6355
E-mail cím: pygmyteam@pygmyteam.hu

Figyelem, egyetlen magyarra sem szeretné ráhagyni a gaboni olajminiszter az országból kimenekített 28 millió dollárját, de a libériai elnök, vagy a nigériai herceg sem, nem érdemes elutalni 100 dollárt, hogy a krózus számlát nyithasson és transzferálhasson nekünk.

Ez eddig is így volt, most sem változik, viszont még kevesebb lesz a korrekciós idő, ráadásul, ha érdemben beindul a fizetési kérelem rendszere, akkor majd figyelni kell, hogy ne indítson sikerrel valaki tömegesen, kis összegű fizetési kérelmet.

Ha véletlenül rossz helyre utaltunk, vagy rossz összeget, akkor lehetséges lesz visszahívni az adott tranzakciót. Erre 13 hónap áll rendelkezésre, de ez a csalók ellen nem véd meg, mert a visszavonást az ellenoldalnak is jóvá kell hagynia.

Levél, email, fizetési kérelem

Sajnos a technológia fejlődésével mindig a csalók lehetőségei is javulnak. Hiszen a költséges, bonyolult postai levélküldés vagy csekk-küldés után nagy ugrás volt a email. Több százezer kéréstlen email kiküldése olcsóbb lett, mint ugyanennyi boríték megnyálazása, használták is a csalók.

A fizetési kérelem is tartalmaz ilyen csalárd lehetőségeket. Ha egy kft. megszerzi egy bank ügyfeleinek regisztrált másodlagos azonosítóit, például email címeket, akkor a későbbiekben majd akár csaló fizetési kérelmekkel is operálhat.

Ha egymillió ember kap az Adóhatóság Kft.-től „késedelem” megjelöléssel fejenként 3200 forintnyi fizetési kérelmet, akkor biztos lesz egy, kettő, vagy öt százalék, akinek egyszerűbb rányomnia a fizetésre, mint utánajárnia a háttérnek.

Erre jobban oda kell figyelnünk a jövőben. És edukálni kell, mindenkinek meg kell tanítania a nagymamáját, a szüleit, a gyerekeit, egyszerűen a bankpiacon járatlanokat, hogy ha jön egy kérelem, azt nem kell feltétlenül ellenőrzés nélkül el is fogadni.

A leállás

Ami pedig a bankok kockázatait jelenti, nekik az egyik legnagyobb nehézség az lesz, hogy a jövőben egy évben egy napot állhatnak csak a rendszerek, amit nem is olyan könnyű tartani.

Egy bank életében évente 3-4 tervezett és 3-4 nem tervezett leállás könnyen becsúszhat, és így hamar összejön az egy napnyi állásidő, ezért minden banknak érdemes úgy tervezni, hogy legyen kiesésmentes szolgáltatásra is lehetőség a fejlesztések, tesztelések idejére. Az AFR

Ügyvezető: Nagy László
Székhely: 4026 Debrecen, Bethlen utca 10-12/C 3/17.
Telefonszám: +36 52 789 413, +36 30 967 6355
E-mail cím: pygmyteam@pygmyteam.hu

egyfajta hadüzenet a sárga csekknek, a bankkártya-társaságok egyeduralmának. A Mastercard és a Visa globálisan is a legprofibb fizetési cégek, ott vannak mindenben, ami modern fizetés.

Nem valószínű, hogy a profibb magyar utalási rezsím léket üt az üzletükön, hiszen nekik annyira összetettek a szolgáltatásaik, és annyira jó rendszereik vannak (plusz több évtizedes tapasztalatuk, globális fejlesztőgárdájuk), hogy nem tippelnénk azt, hogy a klasszikus kártyás fizetés visszaszorulna, ráadásul ott vannak még a nagyon profi finteches fizetések is.

Lehetőség még bőven van benne

Mindettől függetlenül az AFR nagyon fontos fejlesztés, és az MNB, a Giro és a házi feladatot remélhetőleg jól megoldó bankok komoly munkát végeztek. A 7x24 órás banki utalás elsősorban az eladóknak lesz rögtön sokkal kedvezőbb, mert a jövőben az eladó azonnal a pénzéhez jut.

És ami a legfontosabb, hogy a legjobboknak, a leginnovatívabbaknak egy csomó ötlet juthat az eszükbe. Ezek határozottan túlmutatnak e cikk keretein, de például az AFR és az [open banking](#) együttese olyan lehetőségeket nyit meg, amelyeket érdemes majd alaposabban is megvizsgálni.